

Ajuntament de Barcelona

**MESURA DE GOVERN SOBRE EL PLA MUNICIPAL PER AL COL·LECTIU
LESBIÀ, GAI, BISEXUAL I TRANSSEXUAL**

PLENARI DEL CONSELL MUNICIPAL

I. INTRODUCCIÓ

Les ciutats han esdevingut de forma progressiva i al llarg de la seva història espais de llibertat per a totes aquelles persones oprimides per les circumstàncies més diverses. Aquí han vingut a cercar treball, oportunitats, nous projectes vitals, homes i dones que, en els seus llocs d'origen, no podien desenvolupar en plenitud la seva vida.

Les persones atretes per persones del mateix sexe i les persones transsexuals han patit al llarg dels segles la opressió de la societat, que les ha blasmat en diferents èpoques, com a perverses, pecadores, malaltes o bé perilloses socialment. Els sistemes urbans i moltes ciutats del nostre entorn han esdevingut espais de llibertat i tolerància per a aquestes persones. La ciutat de Barcelona ha estat i és encara un d'aquests espais d'emancipació.

El govern de la ciutat, l'Ajuntament de Barcelona, a partir de l'adveniment dels ajuntaments democràtics, s'ha destacat pel creixent recolzament tant a les persones com als col·lectius que treballen per l'acceptació de les persones transsexuals, lesbianes, gais i bisexuals.

Així, el 1995 es crea la Regidoria de Drets Civils, i tres anys més tard l'Oficina per la No Discriminació, pionera al nostre país i a Europa com a organisme d'àmbit municipal orientat vers la defensa dels drets de la ciutadania, atenent especialment els col·lectius discriminats per raó de sexe i d'orientació sexual, salut física i mental i edat de la ciutat de Barcelona.

El 2004 es crea el Consell Municipal de Gais, Lesbianes i Homes i Dones Transsexuals, òrgan consultiu de participació sectorial i plataforma estable de debat amb el fi de fomentar polítiques públiques i la igualtat de drets, les llibertats i el reconeixement social pels gais, per les lesbianes i els homes i les dones transsexuals.

Més recentment, a partir de 2007, el Programa Municipal per al Col·lectiu LGBT treballa amb els objectius de reforçar el moviment associatiu, visualitzar la presència del col·lectiu LGBT en tots els àmbits de la vida de la ciutat i lluitar contra els prejudicis i la discriminació.

El Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2008-2011 inclou com a missió de la Regidoria de Drets Civils definir, impulsar i gestionar les polítiques públiques de l'Ajuntament de Barcelona en matèria de promoció, defensa i garantia dels drets de ciutadania, des de les competències pròpies del govern local i en coordinació amb les diverses àrees, instituts i empreses municipals per tal que la ciutadania conegui els seus drets i les seves responsabilitats i els pugui exercir amb llibertat i eficàcia.

L'objectiu primer de la Regidoria de Drets Civils del PAM inclou la mesura de reforçar i potenciar el Consell Municipal de Lesbianes, Gais i Homes i Dones Transsexuals, elaborant, amb la participació d'aquest Consell, i en el marc d'un procés participatiu, el Pla Municipal per al Col·lectiu Gai, Lèsbic, Bisexual i Transsexual.

Aquesta Mesura de Govern proposa iniciar els treballs de confecció del Pla Municipal per al Col·lectiu Lesbià, Gai, Bisexual i Transsexual, com a conjunt de polítiques públiques de l'Ajuntament de Barcelona per promoure, defensar i garantir els drets de ciutadania de gais, lesbianes i transsexuals de la ciutat de Barcelona, des de les competències pròpies del govern local, coordinant les polítiques de les diverses àrees, districtes, instituts, consorcis i empreses municipals respecte aquest col·lectiu.

El moviment gai

A principis del segle XX hi va haver a Europa, concretament a Alemanya, un moviment agrupat a l'entorn del Comitè Científic i Humanitari, que lluitava per la despenalització de l'homosexualitat. Tot i que la majoria de membres eren homes, també agrupava dones atretes per altres dones. El nazisme va posar fi a aquest intent emancipatori: milers d'homes i dones homosexuals van ser empresonats o deportats als camps d'extermini, ells marcats amb un triangle rosa, i elles, amb un triangle negre. Aquest fet va formar part també de l'Holocaust, però una part habitualment oblidada per tothom. Així fou literalment exterminada la primera generació del moviment homosexual a Europa.

Entre els anys cinquanta i seixanta, en el marc de la il·legalitat i el rebuig social, varen aparèixer la segona xarxa clandestina de grups, que s'autoanomenaven 'homòfils'. Aquesta segona generació va progressar especialment al nord d'Europa i als Estats Units.

L'informe Kinsey sobre la sexualitat va aixecar un gran escàndol després de la seva publicació l'any 1948 als Estats Units. Alfred Kinsey va establir un *continuum* de la sexualitat humana, que va de l'homosexualitat a l'heterosexualitat, que els individus van recorrent al llarg de la seva vida, de manera dinàmica. Aquest informe xifra en un 30% les persones que han tingut alguna experiència homosexual satisfactòria al llarg de la seva vida, mentre que un 10% tindrien una sexualitat preferentment homosexual i entre un 4 i un 7% exclusivament homosexual. Amb paraules de l'antropòloga Olga Viñuales, l'informe Kinsey demostraria que “amb la sexualitat passa el mateix que amb la gana, és una necessitat universal que es pot satisfer de maneres diferents”¹. Els resultats de l'informe foren desacreditats i atacats per l'*establishment* de l'època, ja que qüestionava la visió tradicional heterosexista de la sexualitat humana. Tanmateix, l'Associació Americana d'Estadística va validar la metodologia emprada. L'any 1979 es va repetir l'estudi, amb els mateixos resultats. Entre 1947 i 1995 es van realitzar en el

---

¹ Olga VIÑUALES, *Lesbofobia*, Bellaterra, Barcelona, 2002, p.30 (traducció de l'autor)

món una vintena d'estudis per determinar els percentatges d'homosexualitat a la societat, amb resultats diversos, per damunt i per sota dels resultats de Kinsey, però que en tot cas constaten la diversitat sexual humana. Un dels estudis més recents fou realitzat a Canadà l'any 2000, anomenat *Kinsey Corroborated*, amb un resultat d'un 13% de la població masculina preferentment homosexual. En tots els estudis realitzats l'homosexualitat femenina sempre ha aparegut en percentatges més baixos que la masculina.²

Aquestes i moltes altres contribucions es troben en la base de la tercera generació del moviment homosexual, el qual, a més, beu de les fonts ideològiques del feminisme i de les revoltes contra la guerra del Vietnam i contra el racisme als Estats Units, i recull l'esperit antiautoritari del maig francès del 1968.

La matinada del 28 de juny de 1969, aviat farà 40 anys, va començar en el bar "Stonewall Inn", del Greenwich Village de Nova York, el que més tard es va conèixer com a 'revolta gai'. Aquell dia va ser la primera vegada que els homosexuals van començar a abandonar el paper de víctimes i es van enfrontar a les forces policials corruptes que feien contínues batudes immotivades en aquest local.

Aquest fet va significar l'inici del moviment d'alliberament amb la creació del *Gay Liberation Front*, que va prendre la versió anglesa de la paraula d'origen provençal *gai* per denominar els homosexuals que es reconeixien com a tals i lluitaven pels seus drets. Aquest moviment renovat no partia de demanar el favor de permetre'ls acomodar-se discretament a les normes i ser tolerats, sinó que reclamava la transformació social i el ple respecte que mereixen les lesbianes, els gais i els i les transsexuals com a iguals, pel que fa als drets, a la resta de la ciutadania. L'orgull gai i lèsbic va aparèixer com una forma d'expressió de l'afirmació, l'auto acceptació i la voluntat de transformar el sexisme que hi ha al rerefons de l'homofòbia i la transfòbia. Bastants anys més tard s'afegiria el reconeixement de les persones bisexuals, creant les sigles LGTB. Amb aquesta divisa, poc després es van organitzar a Nova York i en altres ciutats dels Estats Units manifestacions commemoratives dels fets de l'Stonewall, que, a més, celebraven la llibertat

---

² Juan A. HERRERO BRASAS, *La sociedad gay. Una invisible minoría*, Foca, Madrid, 2001

de reunió als bars, dels quals la policia es va anar retirant progressivament, cosa que va significar la primera victòria del nou moviment. Les idees del *Gay Liberation Front* es van estendre per Estats Units i van saltar a Europa occidental, amb la qual cosa es van renovar els grups existents i se'n van crear de nous. Era una generació jove, acompanyada del moviment *hippy*, que no es volia recloure en els locals de trobada guanyats i que volia fer una nova revolució en un món dividit en blocs armats.

El corrent d'alliberament gai va arribar a la nostra ciutat dos anys més tard, el 1971, amb la fundació del *Movimiento Español de Liberación Homosexual* (MELH), que actuava clandestinament i que mantenia plantejaments homòfils.

L'any 1973 l'Associació de Psiquiatria Americana va eliminar l'homosexualitat del seu catàleg de malalties mentals, de referència a tot el món. Tot i això, uns anys més tard, el 1980, va introduir el diagnòstic de transsexualitat (que el 1994 prendria el nom de 'trastorn d'identitat de gènere'), de forma que encara actualment la transsexualitat es troba patologitzada.

El 1975, després de la mort del dictador, i amb l'empenta dels moviments socials d'oposició al franquisme, el MELH va esdevenir el Front d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC), que va concloure la seva constitució al gener del 1977. El FAGC, que va ser un punt de referència per al moviment gai de la resta de l'estat, va arribar a tenir més de dos-cents militants entre 1976 i 1978, dividits en 13 Grups d'acció Territorial, la majoria per barris de Barcelona i algunes comarques, que es reunien discretament a domicilis particulars.

L'àmbit en què es va desenvolupar l'acció d'aquest grup d'avantguarda durant els primers anys de la democràcia presenta una sèrie de constants positives que s'han de prendre en consideració. La societat es va decantar amb curiositat i simpatia per tot allò que havia estat prohibit sota el franquisme. D'una manera especial, els mitjans de comunicació van tenir un paper difusor fonamental que ha perdurat fins al present. La sortida de la clandestinitat del FAGC al mateix temps que els partits polítics i els sindicats, va donar carta de naturalesa a la lluita de gais i lesbianes, i els periodistes se'n

feien ressò quotidianament. El FAGC va rebre un enorme suport per part d'entitats i partits polítics.³

Un estudi d'opinió de l'època, publicat per la revista *Guadiana* l'agost de 1975, donava com a resultats que un 83% dels enquestats eren partidaris de fer desaparèixer l'homosexualitat de la societat, un 80% recolzaria una llei contra l'homosexualitat. Vint anys més tard, un estudi del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) reflexa que tres de cada quatre espanyols accepta les parelles de fet homosexuals, un 57% el matrimoni homosexual i un 35% l'adopció per part de parelles del mateix sexe. El 1999, el mateix CIS publica un altre estudi en què un 54% de la població no considera l'homosexualitat com una conducta reprovable contra un 36% que creu el contrari. El canvi de la percepció social de l'homosexualitat, doncs, és un dels resultats de molts anys de lluita del moviment gai en el nostre país.⁴

Les organitzacions de dones i homes transsexuals

El 1991, l'assassinat de la transsexual Sònia per un grup d'skinheads al Parc de la Ciutadella entre d'altres fets, va fer que un grup de dones transsexuals es plantegessin la necessitat d'organitzar-se. Fruit d'això va néixer la primera organització transsexual catalana: el Col·lectiu de Transsexuals de Catalunya (CTC).

Els primers dos anys, el CTC es va dedicar a denunciar les discriminacions que patien. Després va fer un gir cap a l'elaboració de demandes en positiu estructurades en tres eixos: legal (reconeixement legal de la identitat de gènere sense necessitat d'operació genital), sanitari (cobertura de l'operació, revisions, hormonació...) i contra la discriminació laboral.

La presència de transsexuals masculins a l'associació va anar augmentant fins que el 2000 es va establir un grup prou nombrós per organitzar-se de forma independent: el Grup de Transsexuals Masculins de Barcelona (GTMB).⁵ A partir del 2007, han sorgit altres associacions de persones transsexuals que s'han especialitzat en diferents aspectes i de posicions

---

³ Fins aquí el text s'ha inspirat en Jordi PETIT, *De la Llei sobre Perillositat i Rehabilitació Social a l'esclat del VIH/Sida*, a José Benito ERES RIGUEIRA i Carlos VILLAGRASA ALCAIDE (coord.), *Homosexuals i transsexuals: els altres represaliats i discriminats del franquisme, des de la memòria històrica*, Edicions Bellaterra, Barcelona, 2008, p.153 i ss.

⁴ Jordi PETIT, *25 años más*, Icaria editorial, Barcelona, 2003, p.17 i ss.

⁵ Gerard COLL PLANAS, *El moviment lèsbic i gai català: una proposta analítica de posicions polítiques*, Memòria de recerca, Universitat Autònoma de Barcelona, edició privada, pp. 101 i ss.

polítiques variades. Recentment, el 2007, ha aparegut amb força l'activisme transgènere, amb la Guerrilla Travolaka i la Xarxa s'Acció Trans-Intersex al capdavant, que ha qüestionat la necessitat de l'operació de canvi de sexe, la reproducció dels rols de gènere i ha denunciat la psiquiatrització de les persones trans mitjançant l'anomenat 'trastorn d'identitat de gènere'.

II. ANTECEDENTS

Els organismes internacionals

El 13 de juliol de 1981, la “Comissió de qüestions socials i de la salut” del Consell d’Europa va presentar i exposar públicament un Informe sobre la discriminació envers les persones homosexuals, acompanyat d’un projecte de recomanació i d’un projecte de Resolució, que foren aprovades el dia 1 d’octubre de 1981.

La Recomanació constata que, malgrat alguns esforços i les noves legislacions dels darrers anys, les persones homosexuals segueixen patint discriminacions i, a vegades, opressió. Proclama el dret a l’autodeterminació sexual i demana abolir les lleis i les pràctiques contra els actes homosexuals. Demana aplicar la mateixa edat mínima de consentiment per als actes homosexuals i heterosexuals. Invita els governs dels Estats membres a suprimir les discriminacions contra les persones homosexuals i a respectar els seus drets de ciutadans. Entre aquests destaca el dret que asseguri la igualtat de tracte de les persones homosexuals pel que fa a la feina, a la remuneració i a la seguretat social. Demana també la interrupció de tot tractament o recerca mèdica obligatòria destinada a modificar les inclinacions sexuals dels adults, i la garantia que la tutela, el dret de visita i d’allotjament dels fills ni els siguin limitats als pares per la sola raó de la tendència homosexual d’un dels dos. Finalment, demana als directors de presons i a les autoritats públiques que demostrin que vetllen contra el risc de violació, d’actes de violència o de delictes sexuals a les presons. Aquesta Recomanació és el primer reconeixement públic per part d’un organisme internacional del dret a ser homosexual i a no patir discriminacions degut a això.

La Resolució, aprovada el mateix dia, afirma que la consideració de l’homosexualitat, tant masculina com femenina, com una forma de trastorn mental no té fonaments científics o mèdics sòlids, i ha estat refutada per les recerques recents. Constata, a més, que l’etiqueta de trastorn mental pot ocasionar a les persones homosexuals enormes perjudicis en la seva plena realització social, professional, i sobretot psicològica, i pot ser utilitzada en

alguns casos com un pretext per a les pràctiques psiquiàtriques repressives. Per això, i atesa la competència i la influència universals de l'Organització Mundial de la Salut en els medis mèdics i psiquiàtrics, l'assemblea del Consell d'Europa invita l'Organització Mundial de la Salut a suprimir l'homosexualitat de la Classificació Internacional de Malalties.

El Parlament Europeu ha adoptat diversos acords referents a les persones homosexuals. El 13 de març de 1984 aprova la Resolució sobre les discriminacions sexuals al lloc de treball, advertint que en la lluita contra les discriminacions de qualsevol tipus, no es poden ignorar o acceptar passivament les discriminacions de fet o de dret contra les persones homosexuals. Deplora totes les formes de discriminació basades en l'orientació sexual de l'individu i demana evitar que, en els estats membre, les persones homosexuals siguin víctimes de discriminacions en la contractació laboral i en les condicions de feina. Finalment demana a la Comissió Europea que actuï davant l'Organització Mundial de la Salut (OMS) perquè l'homosexualitat sigui treta de la classificació internacional de malalties.

El 1992, la Classificació Internacional de Malalties (CIM-10) deixava d'incloure l'homosexualitat en el llistat de “trastorns psicològics i del comportament o de l'orientació sexual”. A més, afegia una nota en el mateix sentit: “L'orientació sexual en si mateixa no es considera trastorn”.

El 8 de febrer de 1994, el Parlament Europeu aprovà la Resolució que recomana a la Comissió Europea que esperoni els Estats membre a posar fi a la discriminació d'homosexuals i lesbianes. La Resolució defensa el dret de “contraure matrimoni o accedir a règims jurídics equivalents” i també el dret “de les lesbianes i dels homosexuals a ser pares, i a adoptar o criar nens”.

El 16 de febrer de 1994, el Parlament Europeu va aprovar un informe de la “Comissió de Llibertats Públiques i Assumptes Interiors” sobre la igualtat jurídica dels homosexuals en la Comunitat Europea, que proposava l'elaboració d'una Directiva sobre aquest tema. La Comissió, amb l'excusa que els tractats comunitaris no atorgaven competències específiques per suprimir les diferents formes de discriminació, no va confeccionar aquesta Directiva.

No fou fins el 2 d'octubre de 1997 que se signà el Tractat d'Amsterdam, que modificava el Tractat de la Unió Europea, i que va entrar en vigor el primer de maig de 1999. L'article 13 d'aquest Tractat diu que el Consell de la Unió Europea podrà adoptar mesures adequades per a lluitar contra la discriminació per motius, entre d'altres, d'orientació sexual.⁶

Els *Principis de Yogyakarta, sobre l'Aplicació de la Legislació Internacional de Drets Humans en Relació amb la Orientació Sexual i la Identitat de Gènere*, foren elaborats per un grup d'especialistes de diverses disciplines i amb experiència rellevant en l'àmbit del dret internacional dels drets humans, procedents de 25 països, a la Universitat Gadjah Mada, a Yogyakarta, Indonèsia, el novembre de 2006. Els *Principis* tracten d'una àmplia gama de normes de drets humans i de la seva aplicació a les qüestions relatives a l'orientació sexual i la identitat de gènere. Afirmen l'obligació primordial que tenen els estats en quant a la implementació dels drets humans. Cada Principi s'acompanya de recomanacions adreçades als estats i a les institucions nacionals i internacionals de drets humans, així com als mitjans de comunicació i les ONG's. Els *Principis* parteixen de les normes legals internacionals vinculants que tots els estats han d'acomplir i formulen de manera sistemàtica la forma en què la legislació internacional de drets humans s'ha d'aplicar a les vides i experiències de les persones de diverses orientacions sexuals i identitats de gènere.⁷

Finalment, 66 estats membres de les Nacions Unides signaren una *Declaració contra l'homofòbia i la discriminació basada en la orientació sexual*, que fou presentada a l'Assemblea General de l'Organització el 18 de desembre de 2008. El document urgeix “a tots els estats a emprendre les mesures necessàries, en especial legislatives o administratives, per garantir que l'orientació sexual o identitat de gènere no serveixin, sota cap circumstància com a base per a sancions penals – en especial execucions – arrestos o detencions”. Els països de majoria musulmana, els Estats Units, Rússia, Xina i

---

⁶ La redacció d'aquest apartat s'ha basat en Antoni MIRABET i Enric VILÀ, *Declaracions d'organismes internacionals sobre l'homosexualitat*, a Antoni MIRABET i MULLOL (ed.), *Homosexualitat a l'inici del segle XXI*, Claret, Barcelona, 2000, pp. 34 i ss.

⁷ S'ha utilitzat el document *Principios de Yogyakarta*, versió espanyola, a <http://www.yogyakartaprinciples.org>

la representació permanent de l'estat del Vaticà van oposar-se, sense èxit, a aquesta Declaració, ja que van recollir menys adhesions que els firmants.⁸

---

⁸ <http://www.un.org>

La legislació espanyola

El franquisme va acabar els seus dies amb l'aprovació de la *Ley de Peligrosidad y Rehabilitación Social*, de 4 d'agost de 1970, que substituïa la *Ley de Vagos y Maleantes* de 1933, i que reprimia “els qui exerceixin actes d'homosexualitat”. Així doncs, el “perillós social”, mereixedor de rehabilitació rebia com a mesures “curatives” l'internament en establiments de reeducació, la prohibició de residència en un determinat lloc i la submissió a la vigilància d'un delegat governatiu. Les persones a qui es va aplicar aquestes mesures van ser privades de llibertat i internades en centres específics, si bé en aplicació de mesures de seguretat i no de penes privatives de llibertat. Les garanties carceràries dels reclusos no es van aplicar mai als interns per aquests motius, de manera que la privació dels seus drets es va fer encara més cruel.

Amb la mort del dictador el sistema polític espanyol va començar a adequar-se a la realitat: l'abril de 1977 Espanya va ratificar el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics de Nova York, i el setembre de 1979, el Conveni de Roma per a la Protecció dels Drets Humans. Entretant, el desembre de 1978 va ser aprovada la Constitució vigent. Es tractava de la primera vegada que Espanya comptava amb un reconeixement general de drets fonamentals de la persona que poguessin tenir alguna virtualitat a l'hora de ser tinguts en compte pels tribunals. A l'ampli catàleg de drets humans reconeguts als ciutadans, al costat de drets com la vida, van ser catalogats uns altres no menys importants: la igualtat, el principi de no discriminació, la intimitat, etc. En definitiva, drets que tenen una clara connexió amb el tracte que la legislació i els poders públics havien brindat a l'homosexualitat i a les persones homosexuals a Espanya fins llavors.

Tanmateix, entre l'àmplia cita de possibles discriminacions que la persona pot sofrir no hi figura la motivada per la seva orientació sexual. En efecte, l'article 14 de la Constitució prohibeix, entre d'altres, la discriminació per raó de “qualsevol condició o circumstància personal o social”. Aquest incís precisament és el que permet donar una clara cobertura a la no discriminació per motiu d'orientació sexual.

La principal reivindicació del moviment gai i lèsbic de l'època era la derogació de la *Llei de Perillositat i Rehabilitació Social*. Caldria esmentar aquí la manifestació de 26 de juny de 1977, amb unes 5.000 persones per les Rambles de Barcelona, durament reprimida per la policia, i el míting en el desaparegut cinema Niza i la posterior manifestació del 4 de desembre del mateix any. Al juny i al desembre de 1978 van seguir manifestacions i actes per demanar aquesta derogació.

No fou però fins l'11 de gener de 1979 que el Decret-Llei d'aquesta data eliminava els homosexuals del catàleg de la *Llei de Perillositat i Rehabilitació Social*.

Molt més tard, el 1988, es va abolir el delictes d'escàndol públic i fou substituït per les noves figures d'exhibicionisme i provocació sexual, les quals concretaven amb més precisió legislativa la qüestió, evitant l'anterior marge d'aplicació per part dels tribunals.

Finalment, la Llei d'arrendaments urbans(LAU) de 1994, el nou Codi Penal de 1995, les lleis autonòmiques de parelles de fet i la reforma del Codi Civil en matèria de matrimoni de 2006, han posat el nostre país en l'avantguarda mundial pel que fa als drets de les persones LGTB.⁹ En el cas de les persones transsexuals, si bé la Llei que permet la rectificació de la menció registral del sexe, aprovada el març de 2007, suposa un avenç (per canviar-se la menció de sexe ja no és necessari haver-se sotmès a una operació de reassignació sexual ni portar a terme un tràmit judicial) moltes associacions de persones transsexuals en qüestionen aspectes com la necessitat de presentar un diagnòstic psiquiàtric.

---

⁹ Aquest apartat ha pres dades de Ricard DE LA ROSA, *El tractament legal de l'homosexualitat pel règim franquista*, a José Benito ERES RIGUEIRA i Carlos VILLAGRASA ALCAIDE (coord.), *Homosexuals i transsexuals: els altres represaliats i discriminats del franquisme, des de la memòria històrica*, Edicions Bellaterra, Barcelona, 2008, pp.115 i ss

La situació de gais i lesbianes a Catalunya i a Barcelona

En els darrers vint anys, tal com hem vist, hi ha hagut transformacions importants en la posició social de lesbianes i gais. A Catalunya els canvis han estat considerables. Tanmateix cal tenir present les diferències en aquesta evolució pel que fa al sexe. Pel fet de ser dones, les lesbianes pateixen un doble procés de control social. En conseqüència, les dificultats de les dones lesbianes per construir un discurs autònom sobre la seva pròpia sexualitat són més grans que en el cas dels gais. Malgrat tot, la presència física i política de les dones lesbianes en l'àmbit de la cultura i l'activisme cada cop és més gran i també ha augmentat la seva visibilitat social.

Els gais i les lesbianes de Catalunya, i per tant de Barcelona, estan finalitzant un procés encetat els anys setanta. Es tracta de transitar d'una situació de discriminació a una nova situació social en què es defineixen com a grup social amb problemàtiques i realitats comunes.

En aquest sentit, els espais de relació específics (*ambient*) i la subcultura gai i lèsbica esdevenen un dispositiu que permet a les dones lesbianes i els homes gais generar espais de trobada i protegir-se de les pressions de l'entorn. *L'ambient* gai ofereix espais per a la interacció, i és un àmbit per a la socialització i per a la construcció de la solidaritat. El nostre context social limita encara l'expressió emocional i afectiva entre persones del mateix sexe, i *l'ambient* és una solució possible: permet les trobades entre persones amb interessos comuns i fomenta el desenvolupament personal. Molt sovint, i també a Barcelona, la concreció de la subcultura gai i lèsbica en termes d'espai (*l'ambient*), provoca incomprensió i de vegades rebuig entre la majoria heterosexual i entre alguns grups d'activisme gai i lesbià. Però cal dir que l'aïllament social mai no és voluntari: és tan sols un dispositiu de defensa de la minoria davant un entorn que pot ser hostil.

A Barcelona hi ha una àmplia infraestructura lúdica i d'oci, concentrada sobretot a l'anomenat *Gaixample*, que permet a gais i lesbianes gaudir d'espais propis d'interacció. Es tracta d'una oferta, que, a partir dels darrers anys, pretén integrar en els mateixos escenaris gais i lesbianes, i també obrir-

se, en la mesura del possible, a la població heterosexual. És aviat encara per avaluar en termes socials els resultats d'aquesta nova política empresarial, però qualsevol contribució a la visibilitat i a la integració sembla positiva. No és així en les ciutats petites i mitjanes on la realitat gai i lesbiana continua sent socialment poc visible.

Aportacions de gais i lesbianes a la societat actual

La subcultura gai i lèsbica no està aïllada: forma part d'una cultura més gran que l'envolta i els intercanvis entre l'una i l'altra són constants. La contribució de gais i lesbianes de la nostra ciutat al procés de democratització de la societat és un exemple d'aquests intercanvis: la seva àmplia xarxa social informal transmet de manera contínua a la societat missatges a favor de la tolerància. En general, aquest exercici de tolerància que gais i lesbianes demanen per a ells, també l'apliquen a d'altres realitats socials com la lluita contra el sexisme. La tolerància és un capital cultural propi que gais i lesbianes aporten al conjunt de la societat.

Una altra contribució gai i lèsbica a la societat catalana i barcelonina és la redefinició no sexista de la identitat masculina. La identitat masculina tradicional implica importants problemes de salut pública, ja que és altament estressant per als homes i perjudicial per als qui en reben les conseqüències. L'exercici del rol clàssic d'home augmenta el fracàs escolar¹⁰, la violència social¹¹, els accidents laborals¹² i de trànsit¹³, i també l'alcoholisme i les agressions¹⁴. Davant d'aquesta situació, els homes gais i els transsexuals

---

¹⁰ Un 41,5% dels homes només tenen estudis primaris, mentre només un 28,3% de les dones. Un 34,2% dels homes abandona la secundària, davant un 23,5% de les noies. Sis de cada deu persones que acaben una llicenciatura són dones. Daniel GABARRÓ, *Transformar los hombres, un reto social*, ed. www.bubok.es/danielgabarro, Barcelona, 2008, pp.69 i ss

¹¹ La majoria d'autors de bullying i de maltractadors són homes. Un 90% de la població penitenciària són homes. *Ibíd.*, pp.76 i ss.

¹² "Ciertas formas de valentía que se les exige a los hombres en ciertas profesiones típicamente masculinas (...) son usadas para que rechacen las medidas de prudencia y nieguen o desafíen el peligro con conductas fanfarroneadoras e irresponsables", *ibíd.*, p. 88

¹³ "¿Es un azar estadístico que la gran mayoría de accidentes de tráfico con resultado de muerte a causa de imprudencias estén causadas por hombres jóvenes? ¿Acaso no nos damos cuenta en el hecho de que usan el coche para demostrar que ya son "hombres de verdad"?", *ibíd.*, p.90

¹⁴ "Los hombres y los chicos son los responsables del 95% de los crímenes violentos del país. Los chicos (...) son diez veces más víctimas de homicidios que las chicas, (...), piensan cuatro veces más que las chicas que una pelea física – o la violencia – es una solución adecuada cuando alguien les impide el paso.(...) El 79% de los agresores son varones", *ibíd.*, p. 91

masculins ofereixen a la societat una nova forma d'identitat masculina construïda des de l'ironia i el sentit de l'humor que, abdicant del sexisme, només conserva els trets externs de la virilitat tradicional, si bé alguns d'ells reproduïen actituds masclistes.

La sida és l'àmbit on les aportacions de la comunitat gai al conjunt de la societat han estat més evidents. És impossible entendre l'actual situació social i epidemiològica de l'epidèmia si no es té en compte la mobilització i l'activisme del col·lectiu gai davant la malaltia. Pel fet que és una patologia social i política, la sida ha tingut una resposta social i política: la lluita contra els prejudicis i els èxits en la desestigmatització de la malaltia han estat impulsats sobretot per la comunitat gai, però els seus beneficis arriben al conjunt de la societat. Malgrat que la lluita contra la sida i contra les seves conseqüències socials continua essent un repte per al segle XXI, cal destacar el paper d'avantguarda social exercit pel col·lectiu en el procés. Un procés en el qual la solidaritat no ha estat un recurs retòric, sinó una pràctica quotidiana.

Les persones seropositives o malaltes són, abans que res, persones. I com a tals són tractades en la subcultura gai. La xarxa social gai integra amb normalitat seropositius i malalts. El tipus de gestió social de la sida que desenvolupa la comunitat gai s'articula a partir de la visibilitat i no pas mitjançant el silenci i, en conseqüència, són molts els gais i lesbianes que coneixen gent seropositiva o malalta de sida. D'aquesta manera, encarnada en persones, la malaltia es transforma en una realitat tangible sobre la qual és possible ser solidari. La visibilitat social de la sida en la subcultura gai i lèsbica també ajuda que els mecanismes de prevenció funcionen millor, ja que les persones poden discutir el problema amb els seus iguals, sense l'angoixa afegida d'esperar una condemna social immediata. La societat hauria d'inspirar-se en la manera com la comunitat gai gestiona l'epidèmia.

El futur de la realitat gai i lèsbica i transsexual a casa nostra

Les relacions de la realitat gai amb la societat global han sofert profundes transformacions en els darrers vint anys. En general, el balanç és positiu pel que respecta a l'augment de la tolerància. Però no pot dir-se el mateix en relació a la normalització. En tant que societat democràtica, Catalunya i Barcelona en particular tenen tasques pendents per tal de garantir el

reconeixement jurídic, polític i social de la realitat gai i lesbiana. El futur de la realitat gai i lesbiana a la nostra ciutat depèn de les transformacions globals que afectin la societat. A mesura que aquesta avanci en el seu desenvolupament democràtic, el col·lectiu millorarà les seves condicions de vida. A llarg termini, cal preveure que tant la subcultura gai com les identitats socials que genera acabin per desaparèixer. En la mesura en què les identitats gai i lesbiana són el producte del control social, la seva existència deixarà de tenir sentit quan l'opressió social desaparegui. Mentrestant, la nostra ciutat hauria d'activar els mecanismes polítics necessaris per permetre als ciutadans gais i a les ciutadanes lesbianes gaudir de molts drets legítims que avui en dia els manquen: de cap manera una societat democràtica pot permetre que les diferències es tradueixin en desigualtats socials.¹⁵

El teixit associatiu LGBT a la ciutat de Barcelona avui

En l'actualitat, la ciutat de Barcelona compta amb més de 40 entitats del col·lectiu LGBT. Pertanyen pràcticament a tot l'espectre ideològic i responen a interessos dels diversos sectors d'aquest col·lectiu. La majoria de partits de l'arc parlamentari compten amb àmbits o sectorials que treballen la incorporació de l'orientació sexual i la identitat de gènere en l'agenda de les seves forces polítiques, com també els sindicats.

Hi trobem des de grups de reivindicació política i debat ideològic fins a entitats de serveis, de relació social, de debat religiós, esportives, de foment de la salut (sobretot relacionada amb el VIH), d'informació, de professionals de l'educació, d'immigrants, de discapacitats, de debat feminista, i diverses de transsexuals tant femenins com masculins. La participació de les persones LGBT en aquestes entitats és desigual, ja que les formes de vinculació ho són: socis, militants, adherits, simpatitzants, subscriptors, etc. Totes elles fan una tasca social de visibilització i de suport a les persones LGBT de la ciutat (i per extensió, de la resta de Catalunya). Cal tenir present, com s'ha dit més amunt, que malgrat els avanços indubtables en l'àmbit legislatiu, a nivell social aquest col·lectiu encara està fortament discriminat.

---

¹⁵ Aquest apartat es basa en Òscar GUASCH, *Subcultura gai i lèsbica*, a Antoni MIRABET I MULLOL (ed.), *Homosexualitat a l'inici del segle XXI*, Claret, Barcelona, 2000, pp. 90 i ss.

El teixit empresarial LGBT de Barcelona, avui

Podem comptar més de 60 empreses de la nostra ciutat que ofereixen els seus serveis primordialment al col·lectiu LGBT. Principalment relacionades amb el món de l'oci, però no exclusivament. En els darrers anys han augmentat les empreses de serveis i de mitjans de comunicació adreçats a aquest sector de la població. Estan agrupades en l'associació ACEGAL (Associació Catalana d'Empreses per a Gais i Lesbianes). Segons els responsables de l'associació les seves empreses compten amb més de 600 llocs de treball directes.

Un dels sectors de més pes econòmic en les empreses que ofereixen serveis a aquest col·lectiu és el turístic. La nostra ciutat ha esdevingut un destí turístic pertanyent al circuit mundial de turisme LGBT. L'impacte econòmic d'aquest fet en la nostra ciutat és innegable.

Les administracions públiques i les polítiques LGBT

El govern de la Generalitat aprova el 5 de setembre de 2006 del *Pla Interdepartamental per a la no discriminació de les persones homosexuals i transsexuals*, amb l'objectiu d'eradicar qualsevol forma de discriminació per raó de sexe o gènere, tant a nivell jurídic com social. La Generalitat de Catalunya va esdevenir la primera autonomia en disposar d'un pla d'aquest tipus. El Pla, impulsat i coordinat pel *Programa per al col·lectiu gai, lesbià i transsexual* marca les línies d'actuació que després han de desenvolupar els diferents departaments del Govern. Implica divuit àrees i incideix en vuit àmbits: legislatiu i jurídic, laboral, de la salut, educatiu, cultural, de la comunicació, del benestar i de la participació i la solidaritat. Els governs d'Holanda i de Flandes disposen del plans semblants al del nostre país.

Les administracions públiques han de desenvolupar polítiques sectorials, que atenguin els sectors de la població que són més vulnerables. I l'administració municipal, en ser la més propera al ciutadà, ha de desenvolupar també aquest tipus de polítiques. La nostra ciutat fa polítiques específiques per a sectors de la població (dones, gent gran, infància, immigració, etc). I ara escau dotar-se d'un instrument per impulsar les polítiques de les diferents àrees, sectors i districtes de l'Ajuntament de Barcelona adreçades al col·lectiu de persones lesbianes, gais, bisexuals i transsexuals.

L'Ajuntament de Barcelona, però, no parteix de zero, ja que porta molts anys treballant conjuntament amb el moviment LGBT, amb diverses línies de col·laboració. Esmentem aquí, a tall d'exemple, el Consell Municipal de Gais, Lesbianes i dones i homes Transsexuals, creat el 2004. En les jornades de febrer de 2006, fou aquest Consell qui va demanar l'elaboració del Pla Municipal, que aquesta Mesura de Govern proposa iniciar. El 2007 es crea el Pla per al Col·lectiu Gai, Lesbià, Bisexual i Transsexual de la regidoria de Drets Civils, en què, a més de la línia de subvencions a les diferents activitats de les entitats, ha signat convenis de col·laboració anual amb dues de les entitats més actives, a més dels convenis puntuals per a la realització dels Eurogames o la Conferència Europea de Gais i Lesbianes Polícies. És notable també el treball que s'està realitzant des de l'Agència de Salut Pública, per tal de prevenir les malalties de transmissió sexual i la SIDA, colze a colze amb el món associatiu LGBT. Les declaracions institucionals de la Corporació Municipal, així com la visibilització del recolzament municipal el Dia de l'Alliberament Lesbià, Gai i Transsexual constitueixen altres exemples d'aquest treball municipal continuat.

És innegable que la legislació del nostre país respecte aquest col·lectiu és de les més avançades a nivell mundial. Però també cal acceptar que aquest avenç legislatiu no ha vingut acompanyat suficientment per una integració i acceptació social de les persones lesbianes, gais i transsexuals. L'homofòbia, la lesbofòbia i la transfòbia encara tenen lloc a la nostra societat. Encara s'han de lamentar agressions físiques contra aquest col·lectiu. En l'àmbit escolar i laboral, aquestes agressions prenen la forma de *bulling* o de *mobbing*. En els mitjans de comunicació i en la vida quotidiana, aquestes agressions potser no són físiques, però no per això es poden considerar menys greus. És per això que cal continuar considerant aquest col·lectiu com a vulnerable i discriminat, i per tant, objecte de polítiques sectorials.

Cal recordar que quan es parla de drets LGBT, es parla de Drets Humans, tal com recullen els *Principis de Yogiakarta*. I l'Ajuntament, com a administració més propera al ciutadà ha d'expandir la realitat dels drets: més drets per a més persones. L'acompliment dels drets humans és un bon

termòmetre sobre la cohesió de la ciutat. I la manera de fer ciutat, la “via barcelonina”¹⁶ de fer les coses, té en la cohesió social un dels seus principis.

Perquè el dret a la diferència no pot donar com a resultat la diferència de drets. No es governa per a les minories, però també es governa per a les minories. Les polítiques de drets humans , més enllà de la gestió, fan una ciutat millor i més competitiva respecte altres ciutats, i corresponen al nostre model de ciutat. Cal passar d’una actitud reactiva a una actitud pro activa, pel que fa a les polítiques de drets civils. Treballar coordinadament per al col·lectiu LGBT és treballar contra els prejudicis i la discriminació i per la llibertat i pels drets de tota la ciutadania.

---

¹⁶ “Barcelona 2009: Balanç de ciutat, construint el futur”, Conferència anual de l’alcalde Jordi Hereu al Col·legi de periodistes. Auditori La Pedrera. 15 de gener de 2009

III. CONTINGUT DE LA MESURA

La mesura de govern proposada és **iniciar els treballs de confecció del Pla Municipal per al Col·lectiu Lesbià, Gai, Bisexual i Transsexual, com a conjunt de polítiques públiques de l'Ajuntament de Barcelona, per promoure, defensar i garantir els drets de ciutadania de les persones homosexuals i transsexuals de la ciutat de Barcelona, des de les competències pròpies del govern local, coordinant les polítiques de les diverses àrees, districtes, instituts, consorcis i empreses municipals respecte aquest col·lectiu.**

El Pla Municipal que es proposa endegar és un Mandat del programa d'Actuació Municipal (PAM) 2007-2011, que estableix la seva elaboració conjuntament amb el Consell Municipal de Gais, Lesbianes, Homes i Dones Transsexuals, en el marc d'un procés participatiu.

El referent és el "Pla Interdepartamental per a la no discriminació de les persones homosexuals i transsexuals" que la Generalitat de Catalunya va aprovar el setembre de 2006. A nivell internacional només els governs de Flandes i dels Països Baixos i la ciutat de Torí, a Itàlia, compten amb un instrument semblant. Barcelona, doncs, serà la primera ciutat europea que elaborarà, de forma participativa, un pla d'aquestes característiques.

El Pla respon a la voluntat del Govern Municipal d'impulsar polítiques de promoció, defensa i garantia dels drets humans i d'igualtat a la ciutat, com a concreció a Barcelona de la "Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat".

Perquè les administracions públiques han de desenvolupar polítiques sectorials que atenguin a sectors de població que són més vulnerables o que poden patir discriminació. De fet, l'Ajuntament de Barcelona ja impulsa polítiques específiques per a sectors de població com dones, gent gran, infància, joventut o immigració.

Les polítiques municipals vers el col·lectiu LGBT responen a tres eixos d'acció:

- 1) La garantia dels ple exercici dels drets reconeguts, en àmbits que van des del laboral a l'educatiu, passant pel de la gent gran, els serveis municipals o la Guàrdia Urbana.
- 2) La promoció del col·lectiu LGBT i de les seves entitats
- 3) La visibilitat, en tots els camps, de les persones, associacions i iniciatives LGBT.

En definitiva es tracta d'aconseguir la plena normalització social de la realitat i de les persones LGBT.

El Pla Municipal vol posar en relleu, fer conèixer i coordinar les iniciatives que des de moltes àrees municipals i districtes ja estan en marxa:

- En el camp de la Salut, la prevenció de les Malalties de Transmissió Sexual i del ViH/SIDA
- En el camp del Turisme, la promoció i difusió de la ciutat a través de la guia gai i la participació en el Pink Corner del Saló Internacional del Turisme.
- En el camp dels Esports, la col·laboració en la celebració dels Eurogames i en les campanyes d'eradicació de l'homofòbia en l'àmbit esportiu.
- En el camp dels Drets Civils, la col·laboració amb les entitats LGBT per mitjà de convenis i subvencions, el Consell Municipal LGBT i l'Oficina per la No Discriminació, entre d'altres.
- En el camp de la Seguretat i la Guàrdia Urbana, la col·laboració en la darrera Conferència Europea de Gais i Lesbianes Polícies i la Instrucció numero 29/09 "Normes d'actuació per prevenir i evitar actituds discriminatòries".

A més, cal tenir presents els compromisos i iniciatives institucionals adquirits per l'Ajuntament de Barcelona:

- Les declaracions institucionals amb motiu del 28 de juny, del Dia Internacional de la SIDA
- Els actes de visibilització institucional de la realitat LGBT, amb l'hissada del Penó el dia 28 de juny i el Tapís del Memorial de la SIDA
- La recepció de l'Alcalde a les entitats LGBT el dia 28 de juny

- La participació en el Grup de Treball per delictes d'Homofòbia i Transfòbia, impulsat per la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya amb el nomenament d'un fiscal específic en aquesta matèria.

Finalment, el Pla Municipal comportarà de ben segur ampliar les actuacions que està duent a terme l'Ajuntament i impulsar-ne de noves. Sense esperar els resultats del procés participatiu, avui ja són demandes del col·lectiu LGBT de la ciutat

- En Educació, treballar pel respecte vers totes les orientacions afectives i sexuals, en el marc de l'educació en valors, el combatre el “bullying” i la discriminació, sobretot entre els/les adolescents i eradicar les prejudicis en el conjunt de la comunitat educativa.
- En Biblioteques, la creació d'una biblioteca especialitzada en temes LGBT, de la mateixa manera que existeixen biblioteques municipals especialitzades en temes de dones o d'infància
- En Promoció Econòmica, el recolzament i promoció del sector empresarial que dona servei al col·lectiu LGBT, amb més de 60 empreses i més de 600 llocs de treball directes, en els àmbits del Comerç i del Turisme, sobretot
- En Memòria Històrica, els treballs de recerca sobre la repressió durant el franquisme, per tal de restablir la veritat històrica, reconèixer i reparar les víctimes i enfortir els drets reconeguts.

El Pla Municipal per al Col·lectiu Lesbià, Gai Bisexual i Transsexual serà doncs un pla transversal d'àmbit municipal, que garantirà la coordinació i la coherència de les polítiques municipals LGBT de les àrees, instituts, consorcis i empreses municipals. Ha de constituir un conjunt de polítiques per promoure, defensar i garantir els drets de ciutadania de les persones LGBT, des de les competències pròpies del govern local.

Proposta de procés

Es proposa que el procés d'elaboració del Pla tingui dues fases diferenciades, en el desenvolupament de les quals es compta amb la participació del Consell Municipal de Gais, Lesbianes i Dones i Homes Transsexuals. Així mateix, tot el procés metodològic per arribar a la redacció del Pla serà supervisat per un

organisme universitari especialitzat, que garanteixi el rigor metodològic i científic.

En primer lloc, es proposa l'elaboració d'un diagnòstic de la situació del col·lectiu LGBT de la ciutat de Barcelona, atenent a diferents perspectives, per tal d'obtenir una visió completa de la realitat de les persones gais, lesbianes i transsexuals a la nostra ciutat.

Caldrà fer un inventari, primerament, de les polítiques municipals que en l'actualitat incideixen en aquest col·lectiu, a la llum tant de la legislació i la normativa com dels diferents acords que ha anat prenent la corporació municipal.

Una altra perspectiva que es proposa explotar en aquesta primera fase de diagnòstic és la de la població en general: què en pensa, com veu el col·lectiu LGBT, quina percepció en té. L'opinió de la població en general es proposa obtenir-la a través de l'Òmnibus Municipal. Es preguntarà sobre la consideració de normalitat o no pel que fa a les persones del col·lectiu LGBT, sobre si pateixen o no discriminació, sobre la informació que donen als seus fills de la realitat gai i lesbiana, i sobre les polítiques específiques per a aquest col·lectiu, o sobre el tractament de l'homosexualitat en les escoles i instituts.

Per altra banda, cal estudiar quina visió té el col·lectiu de persones LGBT d'elles mateixes, per mitjà d'un ampli estudi estructurat en tres parts:

- Un qüestionari amb preguntes obertes en relació a les problemàtiques del col·lectiu i amb variables sociodemogràfiques que permetin saber el perfil social de les persones que contestin. Aquest qüestionari es difondrà per mitjà d'una campanya específica que arribarà als espais de socialització i oci i als mitjans de comunicació tant especialitzats com generals.
- Una sèrie d'entrevistes individuals per corregir el possible biaix del qüestionari (que previsiblement serà contestat majoritàriament per gais entre 20 i 35 anys). Aquestes entrevistes seran tant a informants claus com a persones de sectors del col·lectiu que solen ser desatesos en la recerca.

- Grups de discussió per tal d'aproximar-se a les realitats de grups socials amb més presència al col·lectiu

Caldrà també incloure en el diagnòstic la opinió i la realitat de les més de 40 entitats de la nostra ciutat que representen i organitzen el col·lectiu LGBT. Se'ls preguntarà sobre les polítiques municipals específiques per al col·lectiu, així com el seu punt de vista transversal (com a col·lectiu) sobre les polítiques municipals realitzades des dels diversos sectors i districtes, per acabar en la seva percepció del col·lectiu LGBT a Barcelona i els necessitats i mancances de la seva pròpia entitat.

Finalment, serà molt útil per completar aquest diagnòstic una exploració a diverses ciutats europees per tal de conèixer quines són les seves polítiques públiques LGBT, tant des de la perspectiva de les entitats com dels seus governs locals. En aquest sentit es polsarà la opinió de les entitats i dels governs locals de ciutats com Copenhague, Amsterdam, Brussel·les, Londres, París, Toulouse, Lisboa, Saragossa, Bilbao, Madrid, Jaén, Valencia, Sevilla, Roma, Torino, Atenes, Taillin, Tíblissi, Ankara, Berlín, Bucarest, Budapest, Praga, Moscou, Sofia, Belgrad, Varsòvia i Istambul.

Un cop estigui elaborat aquest diagnòstic es proposa fer una jornada de presentació i debat sobre el mateix, oberta a la participació de totes les persones i entitats interessades. Aquesta jornada tindrà lloc el mes de setembre de 2009.

La segona fase en l'elaboració del *Pla*, que tindrà lloc a partir de setembre de 2009, consisteix en un ampli procés participatiu que reculli les propostes d'objectius, programes i mesures que cal incloure-hi. Tanmateix, cal dir que en la fase de diagnòstic ja es faran paleses les necessitats i mancances del col·lectiu LGBT de la nostra ciutat. A més, el Consell Municipal de Gais, Lesbianes i dones i homes Transsexuals, en la Jornades de debat del 26 de febrer de 2007 sobre "La Ciutat davant el col·lectiu GLBT", ja va elaborar un seguit de conclusions que constitueixen la primera aportació "ex-ante" del procés participatiu de recollida de propostes.

Està previst que el procés participatiu tingui una durada de 6 mesos i reculli les propostes tant del propi col·lectiu LGBT com dels professionals i les

persones relacionades amb el mateix. Com a referència d'aquest procés tenim els processos de l'Agenda 21, del Pla d'Inclusió Social o bé del Pla Jove.

Paral·lelament caldrà fer un treball intern en el si de l'administració municipal (entesa en sentit ampli, incloent, per tant, empreses i organismes participats per l'Ajuntament), amb els òrgans municipals de participació (Consell Municipal de Gais, Lesbianes i Homes i Dones Transsexuals, Consell de Ciutat i altres consells municipals) i amb els grups polítics municipals, per tal d'incorporar al *Pla Municipal* el major nombre de les propostes recollides en el procés participatiu.

Així mateix, el *Pla* s'ha de dotar d'un sistema d'avaluació i control que vetlli per la seva aplicació i en proposi, si cal, les modificacions oportunes.

L'elaboració del *Pla Municipal per al Col·lectiu Lesbià, Gai, Bisexual i Transsexual* ha de concloure amb la seva tramitació administrativa, per a la seva aprovació i entrada en vigor.

Es proposa que estigui elaborat i aprovat a mitjans de 2010.

Barcelona, febrer de 2009